

NOTAT

Sammenfattende redegørelse for Spildevandsplan 2021 til 2032 for Vordingborg Kommune med tilhørende miljøvurdering efter miljøvurderingslovens §13.

I forbindelse med vedtagelse af Spildevandsplan 2021 til 2032 for Vordingborg Kommune skal der efter miljøvurderingslovens §13 stk.2 udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som skal indeholde følgende:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

1) Integrering af miljøhensyn i spildevandsplanen.

I planen er beskrevet følgende:

Spildevandsplanen har hovedfokus på bl.a. at sikre et godt vandmiljø og klimatilpasning.

Planen beskriver, at vand er en vigtig del af hverdagen og virker både som et rekreativt element og som et levested for dyr og planter. I Kommuneplan 2018-2030 er der lagt vægt på et rent vandmiljø, der skal rumme et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, således at søer, vandløb og kystvande kan opfylde den til enhver tid gældende målsætning. Dette skal blandt andet ske gennem en aktiv spildevandsplanlægning og spildevandshåndtering, hvor udledning af spildevand skal ske på en sådan måde, at det ikke medfører større miljøforringelser eller farer for helbredet hos mennesker og dyr.

13.august 2024

Sagsnr.: 24-000379

Dok.nr.: 24-000379-74

Sagsbehandler:

Erik Rasmussen 55 36

24 86

erra@vordingborg.dk

Spildevandsplan 2021-2032 er en videreførelse af kommuneplanens mål og retningslinjer.

Spildevandsplanen fastlægger rammerne for håndtering af spildevand i Vordingborg Kommune i de kommende 12 år - frem til 2032. Med henblik på at opnå de overordnede mål skal der gennemføres en række større opgaver.

Det er med spildevandsplanen ønsket at fastlægge målsætninger som sikrer en langsigtet miljøplanlægning.

2) Hvordan er miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, taget i betragtning?

Miljørapporten:

Følgende emner fra miljørapporten er taget i betragtning i planen:

Befolkning og sundhed - Sundhed.

- Kloakfornyelse giver tætte ledninger og er positivt for drikkevandsinteresserne.
- Forbedret spildevandsrensning i det åbne land reducerer risikoen for påvirkning af drikkevandet.
- Separatkloakering reducerer overløb af opspædet spildevand herunder udledninger af E. Coli.
- LAR, regnvandsbassiner og klimatilpasning giver velvære i form af grønne områder.

Klima - Klimatilpasning.

- Ved større kloakprojekter skal muligheden for klimatilpasningstiltag fremadrettet undersøges og udføres, hvis det er samfundsøkonomisk fordelagtigt.
- Klimatilpasning kan fremover tænkes ind i detailprojekteringen af større kloakprojekter, hvilket giver mulighed for at indtænke bortledning af vand fra skybrud som en del af kloakprojektet. Dermed kan vandet ledes til områder, hvor der er plads til det og hvor det ikke bevirker skader (eksempelvis grønne områder).

Natur - Biologisk mangfoldighed.

- Ved separatkloakering og forbedret rensning i det åbne land reduceres udledningen af næringsstoffer, hvilket kan danne grundlag for en mere varieret artssammensætning og biologisk mangfoldighed i naturen.
- Etableringen af nye regnvandsbassiner kan udgøre nye levesteder for dyr og planter.

Natur - Beskyttede naturtyper.

- En reduceret udledning af næringsstoffer har en positiv indvirkning på naturen.
- Det er vigtigt at placere kloakanlæg, så de ikke kommer i nærheden af beskyttede områder.

Natur - Natura 2000.

- En reduceret udledning af næringsstoffer til vandløb, søer og kystvande vil især forbedre forholdene for arter og naturtyper, som er udpegningsgrundlag for Natura 2000. Endvidere vurderes det, at der vil ske en forbedring af levevilkårene for de bilag IV arter, der er knyttet til vandmiljøet.

Vand - Grundvand.

- Kloakfornyelse og separatkloakering af fælleskloakerede områder vil reducere udsivningen fra kloaksystemerne til jorden og grundvandet.
- Lokal nedsivning af tag og overfladevand i bl.a. byudviklingsområder vil bidrage til at øge grundvandsdannelsen.

Vand - Overfladevand.

- Tiltagene i spildevandsplanen vil specielt bevirke, at udledningen af organisk stof vil blive reduceret, hvilket har en positiv effekt på vandkvaliteten i vandløbene. Derudover vil udledningen af fosfor og kvælstof også blive reduceret, hvilket specielt har en positiv effekt på søer og kystvande.

Udtalelser fra offentlighedsfasen.

Der er i høringsperioden fra den 6. maj 2024 til den 5. august 2024 ikke indkommet bemærkninger til forslaget til spildevandsplan 2021 til 2032.

I den tidligere høringsperiode for forslag til spildevandsplanen 2021 til 2032 fra den 1. februar 2021 til den 28. marts 2021 indkom der fem høringssvar.

Opsummering og kommentarer til de indkomne høringssvar kan ses nedenfor i vedlagte bilag 1 til denne redegørelse.

På side 6 første afsnit skriver MFK: *"Vordingborg Kommune har alene udarbejdet notatet af 13. april 2021, som kun indeholder en beskrivelse af, hvordan de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning"*,

Bilag 1 er en tro kopi af notatet af 13. april 2021, som MFK altså underkendte som værende utilstrækkelig til at opfylde miljøvurderingslovens §13.

I kommentarerne kan ses i hvilken udstrækning udtalelserne er inddraget i spildevandsplanen.

Til udtalelsen til miljøvurderingen om afgrænsning af "bæredygtig udvikling" og "ressourceeffektivitet" fastholder Vordingborg Kommune det udarbejdede afgrænsningsnotat, som har været i fornyet høring hos berørte myndigheder.

Afgrænsningsnotatet vurderer at spildevandsplanen ikke har miljømæssig påvirkning af "bæredygtig udvikling" og "ressourceeffektivitet".

Her efterlyses i høj grad hvad vurderingen bygger på, siden en "bæredygtig udvikling" og "ressourceeffektivitet" fravælges i afgrænsningsnotatet.

Der står meget klart i § 13 stk. 2 pkt. 2: Hvordan er miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, taget i betragtning?

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har tydeligt fremhævet 4 væsentlige aspekter på side 2 i deres afgørelse:

Klager har som høringssvar fremsendt sin egen miljøvurdering, hvor klager, ud over de syv miljøemner som fremgår af miljørapporten, har tilføjet fire miljøemner,

- A. bæredygtighed og ressourceeffektivitet,
- B. energi- og kemikalieforbrug samt udledning af CO₂,
- C. cirkulær økonomi, stofkredsløb og CO₂ og
- D. miljøfarlige forurenende stoffer (MFS)

Det er helt centrale emner i miljøsammenhæng, og "bæredygtighed og ressourceeffektivitet" er direkte nævnt i loven, som kommunen helt ignorerer.

Der er heller ikke redegjort hvorfor de øvrige udtalelser der er indkommet i høringsfasen ikke er taget i betragtning.

Kommunen skriver faktisk direkte at *"Følgende emner fra miljørapporten er taget i betragtning i planen"* og indrømmer derved indirekte at indkomne udtalelser i høringsfasen slet ikke er taget i betragtning, men kun har gjort sig tanker om egne overvejelser.

Kommunen fastholder krampagtigt afgrænsningsnotatet - hvilende på en vurdering - uden en begrundelse, der kunne forklare hvorfor fire miljø tilføjede vægtige miljøemner ignoreres.

Derfor er det Fair Spildevands vurdering, at Vordingborg Kommune ikke har efterlevet miljøvurderingslovens § 13 stk. 2 pkt. 2.

3) Hvorfor den godkendte eller vedtagne plan er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet.

Til miljøvurderingen er der valgt følgende scenarier:

Scenarier i miljøvurderingen

- Hovedforslag (Scenarie, hvor spildevandsplanen vedtages og tiltagene i planen gennemføres).
- 0-alternativ (Scenarie, hvor spildevandsplanen ikke vedtages og gennemføres).

0-alternativet er ikke det samme som bibeholdelse af status quo, men omfatter en fremskrivning af den udvikling, som må forventes at ske uden den foreliggende Spildevandsplan 2021-2032. Det omfatter blandt andet ny kloakering, som er fastlagt i kommuneplanen, separatkloakering, som er fastlagt i den gamle spildevandsplan fra 2013 og tiltag til forbedret spildevandsrensning i det åbne land, som er fastlagt i Vandområdeplan 2015-2021.

Hovedforslaget (Spildevandsplan 2021-2032) og 0-alternativet indeholder begge tiltag vedrørende separatkloakering af fælleskloakerede områder, etablering af regnvandsbassiner og forbedret rensning i det åbne land. De vurderes derfor begge at have en samlet positiv indvirkning på miljøet.

Hovedforslaget indeholder desuden også tiltag til kloakering af ejendomme i det åbne land ved Stege Nor, øget fokus på opsporing og frakobling af uvedkommende vand, indpumpning af spildevandet fra Bårse til Præstø samt tiltag til LAR-anlæg og klimatilpasning. Disse tiltag vurderes alle at have en yderligere positiv indvirkning på specielt sundhed, klimatilpasning og vandområdet. Hovedforslaget har derfor samlet en mere positiv effekt på miljøet end 0-alternativet.

Igen er der overhovedet ikke en forklaring på hvilken baggrund de rimelige alternativer (**dGR** = decentral Grøn Rensning) der er indsendt i høringsperioden er fravalgt.

Derfor er det Fair Spildevands vurdering helt klar, at Vordingborg Kommune ikke har efterlevet miljøvurderingslovens § 13 stk. 2 pkt. 3.

4) Hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen.

Vedtagelse af Spildevandsplan 2021-2032 har ikke i sig selv en indvirkning på miljøet, men de tiltag og projekter, som planen muliggør, vil potentielt kunne påvirke miljøet. Miljøvurderingen viser, at spildevandsplanen hovedsageligt vil have en positiv indvirkning på miljøet.

De miljømæssige påvirkninger, som er beskrevet, vurderes ikke at være så væsentlige, at der er behov for særskilt overvågning, som supplement til det tilsyn, der i dag finder sted.

Det vurderes derfor, at der ikke er behov for etablering af særskilt overvågning i forhold til planen.

Der er allerede i dag en række overvågningsprogrammer, som sikrer overvågning af forskellige miljøparametre. Disse kan bidrage til at overvåge og evaluere effekten af tiltagene i spildevandsplanen.

Overvågningsprogrammer til evaluering af Spildevandsplan 2021-2032

- Ind- og udløbsanalyser på de større renselanlæg.
- Fastlæggelse af krav til udledning af vand fra regnvandsudløb og overløb via udledningstilladelser.
- Miljø- og naturtilstanden i vandløb, søer, fjorde og Natura 2000 områder overvåges i det statslige overvågningsprogram.
- Analyser af drikkevandet.
- Vurdering af miljøkvaliteten af slammet fra de større renselanlæg.

For de enkelte projekter i Spildevandsplan 2021-2032, der kan have en miljøpåvirkning, vil der i den konkrete forbindelse blive taget stilling til overvågning, og der vil ske en vurdering af miljøforhold og afbødning af uønskede miljøpåvirkninger. Dette håndteres konkret i det enkelte projekt.

Bilag 1

Oversigt over høringsbidrag til Spildevandsplan 2021-2032

Forslag til Spildevandsplan 2021-2032 og den tilhørende miljøvurdering har været offentlig høring i perioden 1. februar 2021 til 28. marts 2021. Der er indkommet 5 hørings svar til planforslaget. Der er modtaget høringsbidrag fra:

1. Beboerforeningen de Søndre Byer (det sydlige opland til Stege Nor) v/Mogens Bengtson
2. Fair Spildevand v/Jørn Rasmussen
3. Landsbyforums spildevandsudvalg v/Lars Skov Andersen
4. Hjelm Bugts venner v/Jesper Karup
5. Finn Jørgensen, Klintevej 145, 4780 Stege

Administrationen har gennemlæst høringsbidragene med henblik på at identificere bemærkninger til forslaget til spildevandsplan eller miljøvurderingen som kan medføre ændringer af planforslaget. De 5 modtagne høringsbidrag vil derfor i det nedesående blive indholdsmæssigt resumeret på et overordnet niveau, og vedlagt administrations forslag til handling begrundet i høringsbidragene. Flere af høringsbidragene er afsendt af foreninger mv. I forbindelse med gennemgangen af høringsbidragene er det ikke blevet vurderet, hvilke medlemmer foreningerne repræsenterer, foreningernes formå mv.

1) Høringsbidrag fra Mogens Bengtson/De Søndre Byer :

Høringsbidraget problematiserer spildevandsplanens forslag om kloakering af hovedparten af ejendommene beliggende i oplandet til Stege Nor. Der spørges konkret til det proportionale i at foreslå udgifter til kloakering for de enkelte husejere, i forhold til den udledte mængde af næringsstoffer mv. Der stilles ligeledes spørgsmål til kommunens viden om miljøtilstanden i Stege Nor og om der skal foreligge en konkret vurdering af afløbsforholdene på linje med reglerne for påbud om forbedret rensning af husspildevand.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Forslaget om at kloakere hovedparten af ejendommen i oplandet til Stege Nor er begrundet i, at området er omfattet af vandområdeplanens krav om forbedret rensning af ejendommenes spildevand. Stege Nor befinder sig ifølge Vandområdeplan 2015-21 i den dårligste tilstandsklasse. Miljømæssigt er den optimale løsning at ophøre med udledning af husspildevand til det belastede vandområde. Det foreslåede alternativ med at undlade investering i forbedret spildevandsrensning i oplandet til Noret er ikke muligt, fordi spildevandsplanen ikke må stride mod vandområdeplanen. Samtidig er kloakering den billigste løsning i etableringsfasen for husejerne i området. Etablering af egen renseløsning (minirenseløsning) vil typisk koste 80.000-100.000kr. Dette skal holdes op imod tilslutningsbidraget for spildevandskloakerede ejendomme på 37.931,54 kr. Ved etablering af decentrale løsninger med rensning på ejendomsniveau drevet af Vordingborg Forsyning (kontraktligt medlemskab) skal der ligeledes betales tilslutningsbidrag. Her skal grundejer dog yderligere selv afholde omkostninger til en ny bundfældningstank på ca. 20.000kr.

2) Høringsbidrag fra Fair Spildevand:

Høringsbidraget er opdelt i 2 svar, således at miljøvurderingen af planforslaget kommenteres

særskilt.

Resume af Fair Spildevands høringsbidrag til miljøvurderingen:

Fair spildevand problematiserer den grundlæggende struktur, som følger af en delvist centraliseret spildevandsrensning. Høringsbidraget udtrykker en generel skepsis overfor energiforbrug ved centrale renseløsninger og mangel på fokus på genanvendelse af spildevandets næringsstoffer. Desuden problematiseres det, at den centrale rensestruktur forhindrer en kildeopsplittet tilgang til minimering af udledning af miljøfremmede farlige stoffer (MFS) og mikroplast mv. og at den centrale rensestruktur kan give overløb af urensset spildevand ved kraftige regnhændelser.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Forslag til Spildevandsplan 2021-32 viderefører de nuværende kloakoplande drevet af Vordingborg Forsyning eller private spildevandslag. Planforslaget indeholder desuden bestemmelser om, at ejendomme i oplande med renskrav kan kloakeres af forsyningen eller påbydes forbedret rensning af spildevandet efter en vurdering af de konkrete miljømæssige og økonomiske forhold. Planen indeholder desuden forslag om at videreføre den nuværende spildevandsplans forslag om separatkloakering af fælleskloakerede oplande. Administrationen anser det derfor ikke muligt at implementerer Fair Spildevands kritikpunkter af planforslag og miljøvurdering indenfor den nuværende lovgivning.

Resume af Fair Spildevands høringsbidrag til forslag til spildevandsplan 2021-32:

Høringsbidraget udtrykker en generel mistillid til de anvendte tilstandsvurderinger af vandområderne der modtager det rensende spildevand i Vordingborg Kommune. Tilstandsvurderingerne og de bagvedliggende målinger er udført af staten - og der spørges overordnet til kommunens kvalitetssikring af statens måleprogram og vurdering af vandområderne. Desuden stilles der spørgsmål til, om kommunen har vurderet den enkelte ejendoms bidrag til forurening af det enkelte vandområde.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Høringsbidraget kommenterer primært på bestemmelser i lovgivningerne på området, snarere end der stilles spørgsmål til, om Vordingborg Kommune har udarbejdet et lovligt forslag til spildevandsplan. Administrationen har derfor ingen bemærkninger til høringsbidraget.

3) Resume af høringsbidrag fra Landsbyforum v/Lars Skov Andersen:

Høringsbidraget udtrykker tvivl om den teknologiske ambition af planforslaget. Der tales om tvangskloakering af ejendomme langs Stege Nor og udtrykkes ønske om anvendelse af flere decentrale renseløsninger. Høringsbidraget indeholder desuden en hel del bemærkninger til Vordingborg Forsynings drift af ledningsanlæg, renseanlæg mv.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Drift af ledningsanlæg og renseanlæg er efter lovgivningen alene et område for Forsyningsselskabet og dets bestyrelse. Spildevandsplanen definerer og beskriver alene hvilke områder der kloakeres, og i hvilke områder der skal ske nye indsatser på spildevandsområdet. Den anvendte teknologi mv. er derfor ikke et emne i spildevandsplanen. Det samme gælder en detaljeret investeringsoversigt. Hovedparten af det efterlyste i høringsbidraget er derfor ikke emner der efter loven indgår i en spildevandsplan. Med hensyn til Stege Nor henvises til bemærkningerne

til høringsbidraget fra Høringsbidrag fra Mogens Bengtson/De Søndre Byer. Planforslaget indeholder ikke yderligere centralisering af forsyningens struktur for renseanlæg. Vordingborg forsyning vil derfor fortsat behandle spildevandet på 11 renseanlæg i kommunen.

4) Resume af høringsbidrag fra Hjelm Bugts venner v/Jesper Karup:

Høringsbidraget foreslår i den del af høringsbidraget, der vedrører Miljøbeskyttelsesloven, at et evt. nyt feriecenter ved Hjelm Bugt etablerer eget renseanlæg i stedet for tilslutning til Vordingborg Forsyns anlæg/Stege renseanlæg, som spildevandsplanen anviser.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Forslaget til spildevandsplan 2021-2032 indeholder et planlagt kloakopland for området udlagt til feriecenter ved Hjelm Bugt, fordi en tilslutning til et større renseanlæg teknisk vil kunne give en mere stabil rensning af spildevandet fra et feriecenter, hvor belastningen vil variere meget over året til, at gængse biologiske rensemetoder vil kunne fungere optimalt. Denne løsning giver desuden et udløbspunkt, der ikke belaster badestrandene langs Hjelm Bugt.

5) Resume af høringsbidrag fra Finn Jørgensen, Klintevej 145, 4780 Stege:

Høringsbidraget omhandler primært datagrundlaget for statens tilstandsvurdering af Stege Nor. Desuden anser Finn Jørgensen overløbene fra Stege By som betydende for forureningen af Stege Nor med husspildevand.

Administrationens bemærkninger til høringsbidraget:

Spildevandsplanen må ikke stride mod den gældende vandområdeplan. Planforslaget rummer derfor indsatser i forhold til fælleskloakerede oplande i Stege, så overløb til Noret reduceres. Desuden er der foreslået et nyt kloakopland til håndtering af husspildevandet fra ejendommene, der leder deres dårligt rensede spildevand til Noret. Belastningen af Stege Nor med spildevand fra overløb fra fælleskloakerede områder i Stege er beregnet til at udgøre ca. 5% af belastningen fra enkeltejendommene i oplandet til Noret. Vordingborg Forsyning vil i forbindelse med implementeringen af planen intensivere overvågningen af overløbsbygværker, så vidensniveauet på dette område styrkes.